

Průběžná informace o tvorbě kritérií pro profesionální onemocnění bederní páteře

*Klinika pracovního lékařství LF a FN v Olomouci,
Klinika pracovního lékařství VFN v Praze
SZÚ v Praze
Krajská nemocnice Pardubice
Neurologická klinika Thomayerovy nemocnice*

**Den průmyslové neurologie 15. 10 2014
Praha**

Řešeno s podporou grantu IGA MZ NT/14471-3

ONEMOCNĚNÍ BEDERNÍ PÁTEŘE - FAKTA

- *Dle údajů ÚZIS představují nemoci svalové a kosterní soustavy druhou nejčastější příčinu PN*
- *Z této skupiny se na PN nejvíce podílely onemocnění zad a páteře, zejména bederního úseku*
- *Muskuloskeletální onemocnění jsou dlouhodobě častou příčinou ID*
- *Celoživotní prevalence chron. onemocnění bederní páteře je 60 – 85 %*

EPIDEMIOLOGICKÉ STUDIE

- *prokazují řadu faktorů podílejících se na vzniku onemocnění bederní páteře*
- *Individuální, psychosociální, fyzikální a faktory spojené s mechanickými přetěžováním prací*
- *- manipulace s těžkými břemeny*
- *- časté ohýbání a otáčení páteře*
- *- nepříznivé pracovní polohy*
- *- vysoká celková fyzická zátěž*

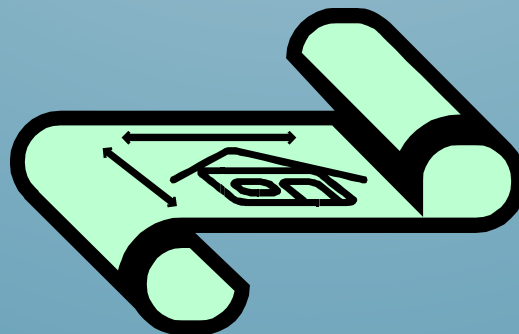

Zařazení onemocnění páteře na Seznam NzP v ČR

- *Na rozdíl od řady států EU (Belgie, Bulharsko, Dánsko, Francie, Itálie, Litva, Německo, Maďarsko, Rumunsko, Slovinsko, Slovensko, Španělsko, Švédsko, Švýcarsko) nelze zatím onemocnění páteře uznat jako nemoc z povolání*
- *Při minulé aktualizaci Seznamu NzP navrženo, aby tato onemocnění bylo možno v odůvodněných případech uznávat jako profesionální*

Projekt

- **Cílem je vývoj standardní metodiky pro hodnocení přetěžování bederní páteře**
- **Formulace klinických a hygienických kritérií pro uznávání NzP**
- **Návrh opatření ke snížení rizika onemocnění bederní páteře**

Profit projektu

- 1) *Případy s významným podílem profesionality lze uznat jako NzP s možností odškodnění*
- 2) *Tato onemocnění lze považovat za částečně preventabilní*

Specifika uznávání NzP v ČR

- *Onemocnění musí být uvedeno v Seznamu NzP, který tvoří přílohu k NV 290/95 Sb.*
- *Musí být splněny pracovní podmínky, za kterých nemoc vzniká*
- *Významný sociálně ekonomický dopad každé NzP*
- *Jsou tedy potřebná jasná jednotná kritéria, jak klinická, tak standardní metodika pro hodnocení rizikových faktorů u konkrétního pacienta v konkrétních pracovních podmínkách*

Nelze převzít metodiku jiných zemí

Komplikující faktory posouzení

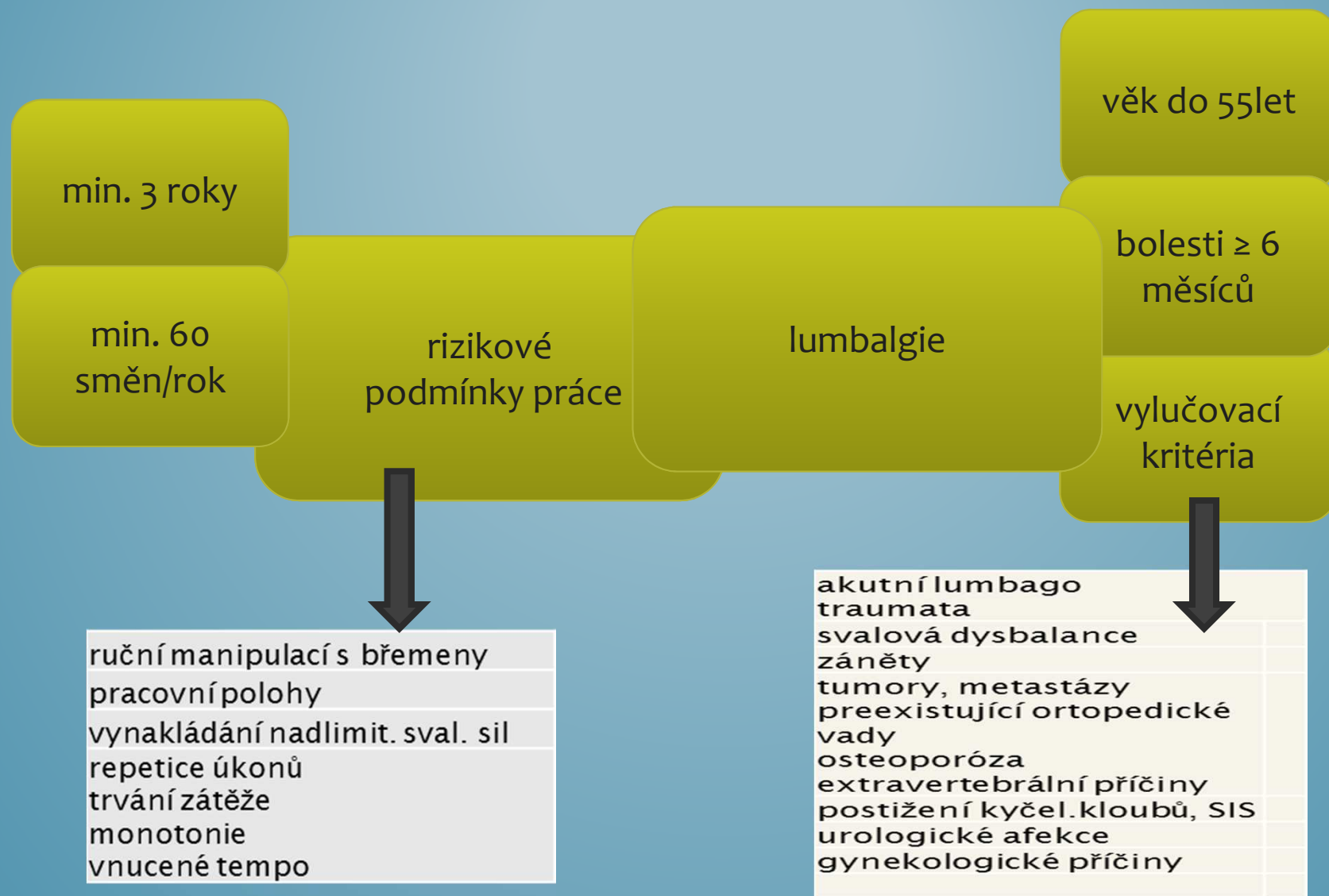
- *Vysoká incidence a prevalence onemocnění v obecné populaci*
- *Obtížné odlišit změny způsobené stárnutím a jinými faktory*
- *Nález na zobrazovacích metodách nekoreluje s klinickým nálezem*
- *Často není znám vstupní nález před nástupem do rizika*

Metodika

- Metodiku pro hodnocení zatížení bederní páteře vytváří SZÚ
- Klinická část představuje vyšetření 50 osob s lumbagem u nichž předpokládáme, že příčina může být v profesním přetěžování Lp
- Pracovní činnosti těchto 50ti osob budou hodnoceny v reálných pracovních podmínkách, doladění metodiky hodnocení přetěžování Lp a stanovení klinických a hygienických kritérií pro uznávání NzP

Podmínky pro zařazení do studie

VÝSLEDKY

Osob 33 - 19 žen, 14 mužů

Průměrný věk 43 roků

Průměrná doba do vzniku chronických potíží
s bederní páteří 8,5 roků

zdravotnictví – více než třetina (13) - sestry, sanitárky,
fyzioterapeuté

truhláři 2

automechanici 2

uklízečka 1, zahradník 1, servírka s obsluhou skladového
hospodářství 1, pracovnice pošty 1,

dělníci na slévárně 2, v kamenolomu 1, v masokombinátu 1,
v textilní výrobě 1, v mlékárně a další manuální práce ve
výrobě

Spolupráce

Neurologie

Fyziologie
práce

Praktické
lékařství

Zaměstnavatel

Ortopedie

Radiologie

Pracovní
lékařství

Nemocný

Kontakty

Středisko Olomouc

Klinika pracovního lékařství,
I. P. Pavlova 6, 775 20 Olomouc
doc. MUDr. M. Nakládalová, Ph.D.
tel. 585853526
e-mail: marie.nakladalova@fnol.cz
MUDr. Alena Boriková, tel. 585852730,
e-mail: alena.borikova@fnol.cz

Středisko Praha

Klinika pracovního lékařství, Na Bojišti 1,
Praha 2
as. MUDr. Zdenka Fenclová, CSc.,
tel. 224 964 526,
e-mail: zdenka.fenclova@lf1cuni.cz

Neurologické oddělení
Thomayerovy nemocnice v Praze
as. MUDr. Petr Ridzoň, tel. 261 082 458
e-mail: petr.ridzon@ftn.cz

Středisko Pardubice

Centrum pracovního lékařství,
Kyjevská 44, 530 03 Pardubice
MUDr. Alexandra Eichlerová,
Tel. 466 016 30,
e-mail:
alexandra.eichlerova@nemocnice-pardubice.cz

Neurologická klinika,
Kyjevská44, 530 03 Pardubice
doc. Edvard Ehler, tel 466 014 707,
e-mail:
edvard.ehler@nemocnice-pardubice.cz